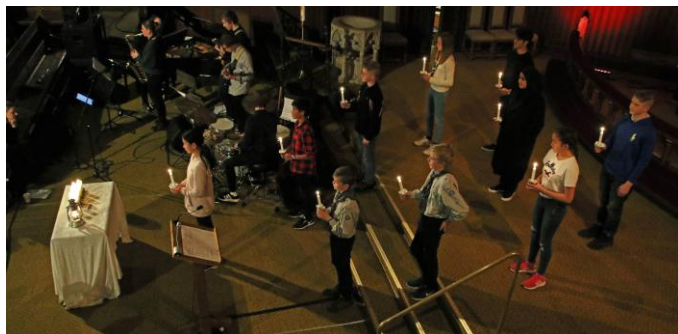

ÅRSMELDING 2017

KIRKELIG DIALOGSENTER BERGEN

ÅRSMELDING 2017

KIRKELIG DIALOGSENTER BERGEN

▪ Virksomhetens art og hvor den drives

Kirkelig Dialogsenter Bergen (KDB) er en ikke-kommersiell forening som ble etablert i 2011 med organisasjonsnummer 914536367. KDB arbeider med religions- og kulturdialog gjennom interreligiøse nettverk, dialogopplæring i kirkelig sammenheng, samt dialogisk kontemplativ praksis bl.a. gjennom månedlige kveldsgudstjenester. Foreningen har siden oktober 2015 leid kontorlokaler og møterom av Bergen domkirke menighet i «Mariastuene», Dreggsalmenningen 20, 5003 Bergen.

▪ Rettvisende oversikt over utvikling, resultat og stilling

Tilskudd fra eierne (Bjørgvin Bispedømmeråd -150 000 kr - og Areopagos -130 000 kr - i året). Fra 1.1 2018I 2017 fikk vi tilskudd fra Bergen kommune (300 000 kr) og Hordaland fylkeskommune (200 000). Bergen domkirke menighet vedtok november 2017 at de går inn som medlem i foreningen med virkning fra 1.1.2018 (75 000 kr årlig). I 2017 hadde foreningen ansatt daglig leder og dialogprest i 100 % stilling og dialogmedarbeider i 50 % fra 1.september. Første halvår var det ansatt to prosjektmedarbeidere i prosjektet *Inter* og dialogmedarbeider i (Yvonne Wang) i 10% stilling. Wang sa opp sin stilling med virkning fra 1.september.

Økonomisk resultat for 2017 gir et **overskudd på 290 000 kroner**. (Regnskapet for 2017 er enda ikke helt sluttført når denne årsmeldingen skrives. Den er heller ikke vedtatt i årsmøtet som er 22.februar d.å.)

▪ Mål

Kirkelig dialogsenter Bergen vil gjennom samhandling, kontakt og dialog mellom ulike tros- og livssynssamfunn bidra til å bygge det livssynsåpne samfunnet, der prinsipp om likeverdighet, dypere forståelse og gjensidig respekt er grunnleggende.

KDB skal:

- Være et ressurs- og kompetansesenter innen feltet interreligiøs dialog for menigheter, kommuner, skoler, organisasjoner og privatpersoner.
- Utvikle og forsterke dialogen mellom Den norske kirke, samfunnet og andre tros- og livssynsamfunn.
- Bidra til at fordommer om hverandres tro og livssyn erstattes med kunnskap.
- Være pådriver, igangsetter og samarbeidspartner i etableringen av møteplasser for folkelig forankret tros- og livssynsdialog.
- Bidra til å bygge det livssynsåpne samfunn, der mangfold betraktes som berikende.
- Styrke og utvikle kirkens kontemplative praksis, og bidra til at menneskers kristne, spirituelle praksis får rom i kirken.

▪ Organisering

Fra 01.01. 2014 ble KDB etablert som en *forening*. KDB har fra 1.1. 2018 tre medlemmer: Bjørgvin bispedømme, Areopagos og Bergen domkirke menighet. Disse oppnevner representanter til styret, og de årlige tilskuddene er beskrevet ovenfor.

Styret i 2017 har bestått av:

- Øystein Skauge, leder - oppnevnt av Bjørgvin bispedømme (Vara Hans Jørgen Morvik)
- Line Berggreen Jacobsen - oppnevnt av Bjørgvin bispedømme (Vara: Gudmund Waaler) Gudmund Waaler har møtt fast for Line B.J.
- Raag Rolfsen – oppnevnt av Areopagos (vara Liv Hegle)
- Greta Gramstad - oppnevnt av Areopagos (Vara: Rasmus Lassen)
- Daglig leder og dialogmedarbeider deltar på styremøtene.

Det ble i 2017 avholdt fire styremøter.

▪ **Ansatte**

Yvonne Margaret Wang: 10% som dialogmedarbeider til 1.9.2018.

Marianne Bergsjø Gammelsæter: 100% som daglig leder og dialogprest.

Nassir O. Ossman prosjektmedarbeider i 10 %

Theodor Rolvsen prosjektmedarbeider 10 % fra 1.9. 50% som dialogmedarbeider og prosjektleder for Inter

Geir Øy engasjementstilling som dialogprest etter frikjøp (ca 10% stilling) til enkelttjenester våren 2017

Spør 1: Interreligiøs dialog

▪ **Ungdomsprosjektet Inter**

Prosjektet fortsatte den positive trenden fra høst 2016, og har hatt en rask og inspirerende utvikling i 2017. I vårsemesteret dro gruppens tre ansatte og tre frivillige medlemmer på dialogsamling i Oslo, og utvekslet svært nyttige metoder og erfaringer. Besøket bidro til å engasjere gruppa for en faglig videreutvikling av dialog- og fortellerprosjektet. 20. april gjennomførte vi vårt første skolebesøk til Nordahl Grieg videregående skole (VGS). Der presenterte vi vår nylagde «fortellerforestilling» for ca. 300 elever, og fikk glimrende respons. Høsten 2017 fortatte Inter videreutviklingen av forestillingen, vi hadde en rekke (interne) dialogsamlinger + gjennomførte fortellingsforestillingen for flere klasser på Nordahl Grieg VGS. *Inter* hadde også en offentlig framvisning av fortellerforestillingen for et stort publikum på Litteraturhuset i Bergen i forbindelse med «Mangfoldsbyen Bergen-uka». Det sistnevnte arrangementet var en stor suksess, og bidro til en betydelig økning i antallet forespørslers fra VG-skoler. Pr. desember hadde Inter fire avtalte skolebesøk for våren 2018, med flere under planlegging. I tillegg har gruppa fått nye medlemmer som resulterer i enda større variasjon av tros- og livssynsmangfold.

▪ **«Nabolagsdialog» og dialoggrupper lokalt**

KDB har hatt et mål om å bidra til oppstart av flere dialoggrupper og være en pådriver for dialogarbeid i flere deler av bispedømmet. Vi søkte derfor Kulturdepartementet og Hordaland fylkeskommune (m.fl) om støtte til et treårig prosjekt: «Nabolagsdialog i ditt nabolag». Høsten 2016 og våren 2017 arrangerte KDB kurset «Dialogiske menigheter» med til sammen 12 deltakere, der seks Bergens-menigheter var representert. En frivillig medarbeider (pensjonist) deltok i undervisningen sammen med dialogpresten.

Det viste seg svært arbeidskrevende å motivere ledere i menighetene til å skape engasjement og få deltakere med på kurset. KDB startet derfor ikke et nytt kurs høsten 2017. Dialogpresten hadde også jevnlig besøk og foredragsvirksomhet rundt i menighetene (særlig i Bergensområdet, Askøy og Os).

Våren 2017 inviterte dialogpresten til dialoggruppe for kvinner i Fjell kommune. Dette ble svært vellykket med 10-12 deltakere. På grunn av at kvinnene bodde svært spredt i kommunene, og flere var deltakere på norskkurs etc, ble det krevende å samle gruppa til nye samlinger høsten 2017. Målet er å prøve å starte opp igjen dette tiltaket, og gjerne etablere flere lignende dialoggrupper.

- **Pilotprosjektet 1-7 «Babbels tårn»**

I oktober ble det utarbeidet en søknad til Den kulturelle skolesekken med prosjektering av et undervisningsopplegg med utgangspunkt i KRLE-faget for 5.-7.trinn. Prosjektet «Babbels tårn» ble utformet i samarbeid med skuespiller Gabrielle Barth og med innspill fra Svein Tindberg. Samtidig ble det sendt søknad om OVF-midler/Bjergvin bispedømme til samme prosjekt, der «Babbels tårn» legges til rette, for samme målgruppe, som et kirke/skole-prosjekt. Vi har ikke mottatt svar på disse søknadene, og er avhengig av finansiering for å sette i gang prosjektene.

- **Samarbeidsråd for tros- og livssyn i Bergen (STLB)**

STL ble etablert i 2011 etter et initiativ fra KDB. Alle tros- og livssynssamfunn som er representert i Bergen kan ha to medlemmer i rådet + ett varamedlem. I 2017 var det sytten ulike tros- og livssynssamfunn representert. STLB er et lokallag av det nasjonale Samarbeidsrådet med sekretariat i Oslo. STLB har gjennom årene blitt et godt forankret nettverk med nært samarbeid til KDB. STLB har ulike arrangement som Åpen dialogkveld, interne dialogkvelder med ulike tema, møte med Haukeland sykehus, seminar og studieturer.

- **«Mangfoldsbyen Bergen»**

STL arrangerte for første gang «Mangfoldsbyen Bergen» med dialogiske arrangement, der de ulike medlemssamfunnene sine arrangement også inngikk i en felles «kalender». KDB var svært involvert i planleggingen, og ikke minst i komiteene for åpningsarrangementet på Festplassen i Bergen og avslutningsarrangementet Sammen for fred i Johanneskirken. I tillegg ønsket vi å profilere *Inter* sin forestilling «Min tro» som KDB «sitt eget» arrangement. Dette fikk vi til i samarbeid med Litteraturhuset. Arrangementet ble svært vellykket og et viktig springbrett for *Inter* inn mot videregående skole.

- **Store arrangement**

8.marsgudstjeneste og temamøte med religionsdialog ble for andre gang arrangert, i regi av KDB, i samarbeid med blant annet KFUK-KFUM, K-forum og Bergen domkirke menighet. 8.marsgudstjeneste var i Mariakirken med nær fullsatt kirke. Etterpå var det «kirkekaffe», temamøte og dialog mellom en kristen, en muslimsk og en buddhistisk kvinne i Centralkirkens lokaler.

«Sammen for fred» ble arrangert 4. november i Johanneskirken. Dette året avsluttet Sammen for fred «Mangfoldbyen Bergen»-uka, og STL samarbeidet for første gang om arrangementet og var representert i komiteen. Sammen for fred hadde representanter fra mange ulike tros- og livssynssamfunn (flere fra STL) med lesning av fredstekster og tenning av fredsllys. Nytt av året var deltakelse av barn med ulik livssynsbakgrunn. De dannet et «lyshjertet» og vakkert håpsbudskap mot slutten av kvelden. Det var jazzmusikk, framført av dyktige, unge jazzmusikere. Oddny Miljeteig deltok saman med representant frå STL nasjonalt. Ca 200 var til stede.

- **Undervisning på asylmottak – «Bergensmodellen»**

Samarbeidet mellom KDB, Bergen moske og Utlendingsdirektoratet (UDI Vest), «Bergensmodellen», startet i 2012. Arbeidet lå nede et par år, og ble tatt opp igjen i forbindelse med flykningestrømmen vinteren 2015/2016. KDB har arbeidet svært mye med å videreutvikle «Bergensmodellen» for et nasjonalt nivå, og ikke minst en økonomisk sikring av prosjektet. Siden vi ikke har fått gjennomslag for dette, og avslag på søknaden (2016), og mange mottak nå er lagt ned, hadde vi mindre fokus på dette tiltaket i 2017.

Spor 2: Dialogsenter for nyreligiøsitet og kontemplasjon

- **Under åpen himmel – kveldsmesse og dialog**

De månedlige kveldsmessene «Under åpen himmel» var våren 2017 i Johanneskirken, men ble fra august flyttet tilbake til Mariakirken. Etter messene ble det invitert til kveldsmat og samtale på Dialogsenteret. I 2017 var det 10 kveldsmesser. Tallet på deltakere varierer med mellom ti og nærmere førti. Det er en liten og stabil gruppe av medarbeidere.

- **Pusterom - kristen meditasjon**

Dialogpresten startet i januar et nytt tiltak med vekt på kristen meditasjon i Johanneskirken. Dette var Pusterom annenhver torsdag ettermiddag, og dette inngår også i Johanneskirkens plan om å ha åpent eller et arrangement hver torsdag ettermiddag/kveld. I 2017 var det 14 Pusterom. Pusterom har enkle, faste rammer innenfor ca. 45 min, der hovedparten er stillhet/meditasjon/bønn, slik den enkelte ønsker det. Pusterom ledes av dialogpresten.

- **«Kirkelig ressursgruppe for nyåndelighet»**

Ressursgruppa er oppnevnt av Bjørgvin bispedømmeråd og ledes av Greta Gramstad. Gruppa består av Grata Gramstad (leder), Marit Bjørsvik, Sverre Johan Nærheim, Tone Totland, May Bente Stuart Matre og Marianne B. Gammelsæter. Gruppa møtes jevnlig og drøfter hvordan kirken kan møte de nyåndelige miljøene med respekt og dialog, og er dessuten lyttepost for aktuelle strømninger og initiativtaker til ulike samlinger. Gruppa har samling for ressursteamet på «Alternativmessen». Dialogpresten deltok i 2017 i messeteamet på Alternativmessen, og hadde for første gang «Under åpen himmel» som del av Alternativmessen. I tillegg var vi med og arrangerte «Dødskafeen» som eget «seminar» på messa.

- **Andre tiltak og samarbeid**

Dialogpresten arbeidet i 2017 med å styrke «Spør 2». Dette ble blant annet gjort ved å arrangere **temakvelden om «brent barn»** med blant annet Arne Nordahl 20. april.

I 2016 tok dialogpresten initiativ til å få (Areopagos-) arrangementet **«Salig er tørsten»** (SET) til Bergen. I løpet av våren ble våren 2018 utpekt som tidspunkt. KDB er representert i komiteen som ledes av Rasmus Lassen. SET blir arrangert i Åsane kirke 10.mars 2018.

Dialogpresten deltar også i bispedømmets team av **«åndelige veiledere»** og får supervisjon via bispedømmet. I 2017 hadde fem-seks personer faste samtaler med dialogpresten. I tillegg til ca. ti andre individuelle samtaler, inkludert møtepunkt med mennesker med ulike tros- og livssyn.

- **Foredrag, innlegg, møter etc.**
 - Askøy: Diakonsamling for diakonene i Bjørgvin
 - Fana menighet(formiddagstreff)
 - Askøy: Medarbeiderkveld/temakveld
 - Fjell: Preken på Ung messe med tema «når vi tror ulikt»
 - Deltakelse på «Jakobsmesse» i St.Jakob
- **Konferanser, kurs, nettverksamlinger**
 - Foredrag på norsk nettverkssanferanse i Stavanger
 - Deltakele på nordisk nettverkssamling i Stavanger
- **Økumenikk**
 - Metodistkirken deltok i samarbeidet om 8.marsgudstjenesten mm.
 - Samarbeidet i STL med andre kristne medlemssamfunn

Politisk virksomhet og søknadsskriving

- Søknad og rapport Bergen kommune - møter
- Søknad, samtaler/rapport Hordaland fylke
- Søknad og rapport Kulturdepartementet
- Søknad Kulturelle skolesekken, OVF og IMDI
- Søknad Korskirkehjemmets fond

Publikasjoner og aktivitet i media

- Vi har vært svært aktive på Facebook (KDB sin side) dette året, og bruker nettsiden til KDB.
- Postutsendelse med plakater og kunngjøring til gudstjenestene til Bergensmenighetene + epost via Fellestrådet til administrasjonslederene
- Eller ingen andre publikasjoner dette året

Noen hovedtrekk og veivalg

1. «Prosjekt Løvtakksiden»

Vi har startet en forprosjektering av en satsing på Løvtakksiden. Her er gjort sonderinger for å se på mulige samarbeid og strategiske tiltak. Inspirasjonen kommer blant annet fra Fjell menighet i Drammen.

2. Samarbeid med STL

Vi er i samtaler med STL om viktige samarbeidstiltak framover. Mangfoldsbyen Bergen er en viktig del av disse strategiske veivalgene.

3. Inter

Inter har i løpet av året blitt KDB sitt «flaggskip» med et svært stort og viktig nedslagsfelt blant videregående skole-aldersgruppa. Vi har drøftinger internt om veien videre for prosjekt Inter, og er blant annet spent på søknaden til IMDI der deler av prosjektet (hvis vi får midler) vil ha noe fokus på «negativ sosial kontroll»

4. To problemstillinger:

- Hvordan opprettholder vi faglighet og relasjonsbygging både gjennom spor 1 og spor 2 med det høye aktivitetsnivået?
- Hvordan arbeider KDB for og koples tydeligere inn i bispedømmets strategi og fokusområder? Hvordan blir KDB i sterkere grad regnet med som «kirkens tilstedeværelse i mangfoldsamfunnet» (lokalt) i Bjørgvin?

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i foreningen er etter vår oppfatning godt.

Det totale sykefraværet har i 2017 vært på 0 %. Det er ikke satt i verk spesielle tiltak på dette området. Foreningen har ikke hatt noen skader eller ulykker i 2017.

Ytre miljø

Vår virksomhet retter seg i all hovedsak mot personer og miljøer i nærområdet.

Foreningens aktiviteter påvirker i liten grad det ytre miljø.

Likestilling

Kjønnsfordeling i % av virksomhetens ansatte:	Kvinner	40%
	Menn	60%
Kjønnsfordeling i % i virksomhetens styre og ledelse:	Kvinner	75%
	Menn	25%.

Styret for Kirkelig Dialogsenter Bergen
Bergen, februar 2018

Øystein Skauge
Styreleder

Raag Rolfsen
nestleder

Greta Gramstad
styremedlem

Gudmund Waaler
styremedlem

Marianne B Gammelsæter
daglig leder